

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl soudcem Mgr. Janem Lipertem ve věci

žalobkyně: **VALENCIA HOLDINGS LIMITED**
se sídlem Mellizza Court 229, Limassol, Arch. Makariou III, 4th floor, 3105,
Kyperská republika
zastoupená advokátem Mgr. Jaroslavem Rychtářem
se sídlem Sudoměřská 1038/39, 130 00 Praha 3

proti
žalované: **Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti, IČO 00025429**
se sídlem Vyšehradská 427/16, 128 10 Praha 2

o zaplacení 180 492 Kč s příslušenstvím

takto:

- I. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni částku 73 500 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně od 5. 4. 2018 do zaplacení, to vše do 15 dnů od právní moci rozsudku.
- II. Žaloba se co do částky 106 992 Kč s úrokem z prodlení ve výši 8,05 % ročně od 5. 4. 2018 do zaplacení zamítá.
- III. Žalovaná je povinna zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení v částce 10 228 Kč do 15 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se po žalované domáhá zadostiučinění za nepřiměřenou délku řízení vedeného u Okresního soudu Praha-západ pod sp. zn. [REDAKCE]. Žalobkyně vycházela ze základní částky k odškodnění 20 000 Kč za rok, přičemž za první dva roky požadovala částku poloviční. Základní částku žalobkyně navyšuje o 50 % z důvodu zvýšeného významu řízení pro žalobkyni, který spatřuje v tom, že je zahraniční společnost, která důvěřovala ve vyřízení věci v přiměřené době. Dále vycházela z toho, že možnosti podávat odvolací prostředek proti rozsudku pro zmeškání je věcně omezená, a konečně význam zvyšuje i to, že na

Shodu s prvopisem potvrzuje Hana Kucararová.

probíhajícím řízení bylo závislé i jiné soudní řízení vedené u Okresního soudu pro Prahu-západ (sp. zn. [REDAKCE]).

2. Žalovaná nárok neuznala. Uvedla, že délku posuzovaného řízení pokládá za přiměřenou. Žalobkyně rovněž patří mezi offshorové společnosti, které jsou, jak je všeobecně známo, zakládány zjevně účelově, stojí za nimi zpravidla jeden ovládající subjekt (což platí i v tomto případě), který dává pokyny k různým finančním operacím (bez zřetele na běžné obchodní zvyklosti), jejichž faktický právní důvod nelze obvyklým provedením dokazováním rozkrýt, což snižuje význam řízení pro žalobkyni.
3. Protože byly splněny předpoklady podle § 115a o. s. ř., rozhodl soud ve věci samé bez jednání.
4. Mezi účastníky není sporné, že žalobkyně dne 4. 10. 2017 nárok předběžně uplatnila u žalované. Dále mezi účastníky není sporné, že žalovaná nárok neuznala a předběžně žalobkyni nic neplnila.
5. Mezi účastníky je sporné, zda bylo řízení nepřiměřeně dlouhé, a zda případně žalobkyni jako offshorové společnosti náleží přiměřené zadostiučinění v penězích.
6. Ze spisu Okresního soudu Praha-západ sp.zn. [REDAKCE] soud zjistil následující skutečnosti. Dne 14. 9. 2010 podala žalobkyně VALENCIA HOLDINGS LIMITED (dále jen „žalobkyně“) žalobu proti žalované SOVJEN, a. s. (dále jen „žalovaná“) o zaplacení částky 4 430 000 Kč s příslušenstvím. Žalovaná částka představuje bezdůvodné obohacení, které žalované vzniklo tím, že osoba v postavení statutárního orgánu žalobkyně i žalované neoprávněně tuto částku převedla z účtu žalobkyně na účet žalované. V žalobě žalobkyně požádala o osvobození od soudních poplatků. Dne 14. 7. 2011 soud vyzval žalobkyni k doložení jejich poměrů. Žalobkyně reagovala dne 2. 8. 2011. Dne 26. 11. 2012 soud přiznal žalobkyni osvobození od soudních poplatků. Dne 29. 11. 2012 soud vyzval žalovanou k vyjádření. Dne 21. 12. 2012 podala žalovaná vyjádření, kde mimo jiné namítla věcnou a místní nepřislusnost. Dne 5. 3. 2013 soud poslal vyjádření žalované žalobkyni. Dne 25. 3. 2013 podala žalobkyně vyjádření. Dne 27. 3. 2013 soud předložil spis Vrchnímu soudu v Praze k rozhodnutí o námitce věcné nepřislusnosti. Dne 19. 12. 2013 Vrchní soud rozhodl, že k projednání věci jsou příslušné okresní soudy. Dne 10. 6. 2014 Vrchní soud v Praze vydal opravné usnesení. Dne 4. 7. 2014 soud nařídil jednání. Dne 17. 7. 2014 požádala žalobkyně o odročení jednání. Jednání bylo proto odročeno na den 1. 10. 2014. Na jednání byl vyhlášen rozsudek pro zmeškání. Dne 27. 11. 2014 podala žalovaná proti rozsudku odvolání a návrh na jeho zrušení. Dne 2. 12. 2014 soud vyzval žalovanou k zaplacení soudního poplatku za odvolání. Dne 28. 12. 2014 podala žalovaná návrh na přerušování odvolacího řízení do skončení řízení o návrhu na zrušení rozsudku pro zmeškání. Dne 13. 1. 2015 soud návrh na zrušení rozsudku pro zmeškání zamítl. Dne 8. 2. 2015 bylo podáno odvolání. Dne 24. 2. 2015 bylo odvolání doplněno. Dne 25. 3. 2015 odvolací soud napadené rozhodnutí potvrdil. Dne 30. 4. 2015 soud vyzval žalovanou k zaplacení soudního poplatku za odvolání proti rozsudku pro zmeškání. Dne 15. 5. 2015 požádala žalovaná o osvobození od soudních poplatků. Dne 23. 6. 2015 soud žalované osvobození od soudních poplatků nepřiznal. Dne 20. 7. 2015 bylo podáno odvolání. Dne 28. 8. 2015 odvolací soud usnesení o nepřiznání osvobození od soudních poplatků potvrdil. Dne 9. 9. 2015 odvolací soud své rozhodnutí opravil. Dne 18. 9. 2015 požádala žalovaná o ustanovení právního zástupce. Dne 23. 9. 2015 soud žalovanou částečně osvobodil od soudních poplatků a ustanovil jí právního zástupce. Proti tomuto rozhodnutí podala dne 26. 10. 2015 žalovaná odvolání. Dne 14. 11. 2015 odvolací soud napadené rozhodnutí potvrdil. Dne 12. 1. 2016 soud vyzval žalovanou k zaplacení soudního poplatku za odvolání. Žalovaná následně podala žádost o povolení zaplacení soudního poplatku ve splátkách. Dne 21. 1. 2016 soud žalované umožnil zaplatit soudní poplatek ve třech splátkách. Dne 4. 2. 2016 podala žalovaná proti tomuto rozhodnutí

odvolání. Dne 29. 2. 2016 odvolací soud napadené rozhodnutí potvrdil. Vzhledem k tomu, že žalovaná soudní poplatek ve splátkách neuhradila, soud dne 24. 5. 2016 žalovanou opět vyzval k jeho zaplacení. Dne 14. 6. 2016 soud odvolací řízení zastavil pro nezaplacení soudního poplatku. Žalovaná soudní poplatek za odvolání dodatečně zaplatila, proto soud dne 29. 6. 2016 usnesení o zastavení odvolacího řízení zrušil. Spis byl následně předložen odvolacímu soudu k rozhodnutí o odvolání proti rozsudku pro zmeškání. Jednání bylo nařízeno na den 14. 9. 2016. Na žádost žalované bylo jednání odročeno na den 2. 11. 2016. Na jednání byla soudu doručena listina, ze které se podává, že žalobkyně měla být zrušena. Odvolací soud tedy spis vrátil soudu prvního stupně k prošetření způsobilosti žalobkyně být účastníkem právních vztahů. Dne 15. 12. 2016 soud vyzval zástupce žalobkyně k předložení výpisu ze zahraničního obchodního rejstříku. Dne 27. 1. 2017 soud přiznal odměnu ustanovenému zástupce žalované. Dne 26. 4. 2017 byl soudu předložen výpis ze zahraničního obchodního rejstříku. Spis byl následně předložen odvolacímu soudu. Dne 20. 9. 2017 se konalo jednání, na kterém byl vydán rozsudek, že se rozsudek pro zmeškání nevydává. Následně bylo nařízeno jednání na den 5. 12. 2017. Jednání bylo odročeno za účelem vyčkání dokladů od žalobkyně, případně vyžádání zprávy od Ministerstva spravedlnosti, potvrzující právní subjektivitu žalobkyně. Dne 15. 12. 2017 zaslalo ministerstvo spravedlnosti výpis ze zahraničního obchodního rejstříku. Dne 28. 1. 2018 soud zamítl námitku místní nepřislušnosti, kterou žalovaná vznesla v podání ze dne 21. 12. 2012. Dne 20. 4. 2018 se konalo jednání. Dne 25. 5. 2018 podala žalobkyně i žalovaná vyjádření. Následně soud vyjádření přeposlal účastníkům. Soud si následně vyžádal spisu u Policie ČR. Dne 10. 8. 2018 bylo soudu sděleno, že požadované spisy již byly skartovány. Následující jednání, které se mělo konat dne 24. 10. 2018, bylo odročeno na žádost žalobkyně. Dne 8. 11. 2018 byly soudu předloženy listiny Finančního úřadu pro Středočeský kraj. Následující jednání se mělo konat dne 20. 11. 2018, ale kvůli žádosti žalované bylo odročeno. Ve dnech 16. 1. 2019, 5. 3. 2019 a 22. 3. 2019 se konala jednání. Dne 27. 3. 2019 byl vyhlášen rozsudek, dle kterého byla žaloba zamítnuta. Dne 15. 4. 2019 podala proti rozsudku žalobkyně odvolání. Dne 23. 4. 2019 podala žalovaná vyjádření k odvolání. Odvolací soud dne 9. 10. 2019 napadený rozsudek potvrdil, neboť neměl za to, že by žalobkyně plnila bez právního důvodu. Žalobkyně úhradou plnila na postoupenou pohledávku. Rozsudek odvolacího soudu nabyl právní moci dne 18. 11. 2019, čímž řízení skončilo.

7. Pro posouzení přiměřenosti délky řízení a výše přiměřeného zadostiučinění byl hlavním důkazem výše uvedený spis, z kterého soud čerpal svá skutková zjištění. Dalších důkazů nebylo pro posouzení věci potřeba.
8. Podle ust. § 1 zákona č. 82/1998 Sb. (dále jen „zákon“), stát odpovídá za podmínek zákonem stanovených za škodu způsobenou při výkonu státní moci. Podle ust. § 5 písm. a), b) zákona stát odpovídá za podmínek zákonem stanovených za škodu, která byla způsobena rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním, a za škodu, která byla způsobena nesprávným úředním postupem. Podle ust. § 13 odst. 1 stát odpovídá za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nesprávným úředním postupem je také porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě. Nestanoví-li zákon pro provedení úkonu nebo vydání rozhodnutí žádnou lhůtu, považuje se za nesprávný úřední postup rovněž porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě. Podle ust. § 26 zákona, pokud není stanoveno jinak, řídí se právní vztahy upravené v zákoně občanským zákoníkem ("o. z."). Podle ust. § 31a odst. 1 zákona bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Podle odst. 2 cit. ust. se zadostiučinění poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo

jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo. Podle odst. 3 cit. ust. v případech, kdy nemajetková újma vznikla nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 věty druhé a třetí nebo § 22 odst. 1 věty druhé a třetí, přihlédne se při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění rovněž ke konkrétním okolnostem případu, zejména k a) celkové délce řízení, b) složitosti řízení, c) jednání poškozeného, kterým přispěl k průtahům v řízení, a k tomu, zda využil dostupných prostředků způsobilých odstranit průtahy v řízení, d) postupu orgánů veřejné moci během řízení a e) významu předmětu řízení pro poškozeného. Podle § 14 odst. 1 cit. zák. se nárok na náhradu škody uplatňuje u úřadu uvedeného v § 6, přičemž podle ust. odst. 3 cit. § je uplatnění nároku na náhradu škody podle tohoto zákona podmínkou pro případné uplatnění nároku na náhradu škody u soudu. § 15 odst. 2 cit. zák. pak stanoví, že poškozený se může domáhat náhrady škody u soudu pouze tehdy, pokud do šesti měsíců ode dne uplatnění nebyl jeho nárok plně uspokojen.

9. V konkrétní věci řízení trvalo ode dne 14. 9. 2010, kdy žalobkyně podala žalobu, do dne 18. 11. 2019, tedy celkem 9 let a 2 měsíce. V řízení se vyskytovala období nečinnosti soudu, a to od podání žaloby dne 14. 9. 2010 do dne 14. 7. 2011, kdy soud vyzval žalobkyni k doložení jejích poměrů pro účely rozhodnutí o žádosti o osvobození od soudních poplatků, dále ode dne 2. 8. 2011, kdy žalobkyně předložila listiny potřebné k rozhodnutí o žádosti o osvobození od soudních poplatků, do dne 26. 11. 2012, kdy soud přiznal žalobkyni osvobození od soudních poplatků. Dále shledal soud nečinnost v době, kdy byl spis předložen Vrchnímu soudu v Praze pro rozhodnutí o věcné příslušnosti (od 27. 3. 2013 do 10. 6. 2014). Jinak byl postup soudu plynulý, jednotlivé úkony na sebe navazovaly a směřovaly ke skončení věci. Vzhledem k celkové délce řízení (9 let a 2 měsíce) a ke zjištěným obdobím nečinnosti soud shledává, že celková délka řízení byla nepřiměřena a že bylo porušeno právo žalobkyně na projednání věci v přiměřené lhůtě.
10. Vznik nemajetkové újmy v důsledku nepřiměřeně dlouhého řízení je třeba předpokládat, a proto se soud dále zabýval formou a případnou výší zadostiučinění za takto vzniklou nemajetkovou újmu, která je dána stavem nejistoty účastníka o výsledku soudního řízení.
11. Z konstantní judikatury Nejvyššího soudu ČR (viz zejména stanovisko občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ČR ze dne 13. 4. 2011, Cpjn 206/2010) plyne, že pro poměry České republiky je přiměřené, jestliže se základní částka, z níž se při určování výše přiměřeného zadostiučinění vychází, pohybuje v rozmezí mezi 15 000 Kč až 20 000 Kč za každý rok řízení, přičemž v prvních dvou letech trvání řízení by se jednalo o částku poloviční. V konkrétním případě vyšel soud ze základní částky 15 000 Kč za rok, k použití částky vyšší neshledal důvod.
12. Délka řízení byla dána především nekoncentrovaným postupem soudu a obdobím nečinnosti soudu. Řízení bylo do určité míry procesně složité, neboť soud musel rozhodovat o námitce věcné nepříslušnosti, místní nepříslušnosti, o žádosti o žalobkyně a žalované o osvobození od soudních poplatků, pro nezaplacení soudního poplatku bylo dokonce odvolací řízení zastaveno a soudní poplatek za odvolání byl zaplacen teprve poté, co soud odvolací řízení proti rozsudku zastavil. Dále musel soud rozhodovat o žádosti o možnosti uhradit soudní poplatek ve splátkách, přičemž proti částečnému osvobození od soudních poplatků žalované a neumožnění uhradit soudní poplatek ve splátkách bylo podáno odvolání a tato rozhodnutí musel přezkoumávat odvolací soud. V průběhu řízení se vyskytly pochybnosti ohledně toho, zda žalobkyně právně existuje, bylo tak třeba vyzývat zástupce žalobkyně o předložení listin prokazující subjektivitu žalobkyně a dále vyžádat výpis ze zahraničního obchodního rejstříku, jakož i zprávu od Ministerstva spravedlnosti. Z důvodu složitosti soud základní náhradu zadostiučinění o 30 % snížil.

13. Vzhledem k tomu, že v případě neprojednání věci v přiměřené lhůtě se vznik nemajetkové újmy u poškozeného předpokládá, zabýval se soud otázkou formy zadostiučinění, a to zejména ve vztahu k významu věci pro účastníka. ESLP ve svých rozhodnutích poukazuje na to, že některá řízení mají pro jeho účastníky zvýšený význam a vyžadují ze strany vnitrostátních orgánů zvláštní či mimořádnou péči. Srovnáním různých typů řízení je možné vysledovat jistou škálu ohledně nutnosti urychleného projednání věci pro účastníka, jak je podávána i rozhodovací činností ESLP. Čelnou příčku zauímají řízení, v nichž se jedná o omezení osobní svobody osoby, tedy především vazební věci či řízení detenční. Mimořádný význam mají dále věci opatrovnické, pracovněprávní, věci osobního stavu, sociálního zabezpečení, týkající se zdraví či života. Z uvedeného pohledu je pak logicky méně významné řízení ve věcech výše neuvedených. Předmětem řízení bylo vydání bezdůvodného obohacení, které mělo žalované vzniknout tím, že statutární orgán žalobkyně neoprávněně převedl peněžní prostředky z účtu žalobkyně. Vzhledem k předmětu řízení a výši žalované částky (4 430 000 Kč) lze mít za to, že řízení mělo pro žalobkyni sice nezanedbatelný, avšak nikoli zvýšený význam (srov. např. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 28. 8. 2019, č. j. 69 Co 97/2019 – 194, ve kterém poškozená fyzická osoba v napadeném řízení čelila žalobě z ručitého prohlášení o zaplacení jistiny převyšující 8 000 000 Kč, avšak s ohledem na skutečnost, že se jednalo o peněžité plnění, nebyl shledán vyšší význam). S ohledem na velmi dlouhou délku řízení soud neshledal jak dostačující konstatování porušení práva, ačkoliv je žalovaná offshorovou společností. Žalobkyně není fiktivně vytvářená společnost, což bylo prokázáno v napadeném řízení. Žalobkyně jako subjekt práva existuje a vyvíjela činnost (obchod s pohledávkami). Není přitom dobrého důvodu, aby byla žalobkyně jako právnická osoba a priori vylučována z práva na poskytnutí peněžitého zadostiučinění v peněžité formě v důsledku nesprávného úředního postupu nevydání rozhodnutí v přiměřené době. Na druhou stranu lze přisvědčit žalované, že význam byl pro žalobkyni mírně snížen. Jednalo se o spor, ve kterém se žalobkyně mylně domnívala, že vyplatila výše uvedenou částku bez právního důvodu, ačkoliv se jednalo o úplatu za postoupení pohledávky. Žalobkyně je kapitálovou společností umístěnou v Kyprské republice z daňových důvodů. Vůle žalobkyně vytvářená prostřednictvím fyzických osob je z důvodu fungování těchto společností zprostředkovaná více, než je tomu u jiných subjektů. Vůle fyzických osob tak není natolik úzce propojena zájmovými vazbami, jako je tomu například u právnických osob osobního charakteru, a proto soud zadostiučinění z hlediska významu o 10 % snížil.
14. Důvody, které uváděla žalobkyně, nejsou okolnosti, které by odůvodňovaly zvýšení zadostiučinění. Jiné okolnosti odůvodňující zvýšení či snížení významu řízení pro žalobkyni soud neshledal. Celkové snížení tak činí 40 % a odpovídající zadostiučinění je 73 500 Kč.
15. V souzeném případě by za 9 let a 2 měsíce dlouhé řízení byla základní částka k odškodnění 122 500 Kč, přičemž soud vyšel ze základní částky 15 000 Kč za rok řízení a 1 250 Kč za měsíc (počínaje druhým rokem řízení), když neshledal důvod pro použití částky vyšší. Tuto částku soud korigoval přiměřeným snížením, a to s ohledem na složitost sporu a nižší význam pro žalobkyni o 40 %. Výslednou částku odškodnění za nemajetkovou újmu způsobenou žalobkyni nepřiměřenou délkou řízení shledává soud ve výši 73 500 Kč; ohledně zbylé části žalobu zamítnul.
16. Dále se soud zabýval požadovanými úroky z prodlení. Žalobkyně dne 4. 10. 2017 uplatnila nárok u žalované. Posledním dnem šestiměsíční lhůty pro předběžné projednání nároku u žalované byla středa 4. 4. 2018, přičemž od 5. 4. 2018 se žalovaná ocitla v prodlení, a proto je povinna zaplatit žalobkyni úrok z prodlení (§ 1970 zákona č. 89/2012 Sb. a § 2 nařízení vlády č. 351/2013 Sb.).

17. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky, soud rozhodl dle § 142 odst. 1 o. s. ř., podle kterého soud přiznal úspěšné žalobkyni (§ 142 odst. 3 o. s. ř.) právo náhradu nákladů řízení spočívající v zaplaceném soudním poplatku ve výši 2 000 Kč a nákladech právního zastoupení. Tarifní hodnotu soud určil částkou 50 000 Kč podle § 9 odst. 4 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb. advokátního tarifu (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 1. 2014 sp. zn. 30 Cdo 3378/2013). Odměnu advokáta soud stanovil dle § 7 bod 5. advokátního tarifu za 2 úkony á 3 100 Kč (příprava a převzetí zastoupení a podání žaloby dle § 11 odst. 1, písm. a) a d) advokátního tarifu). K odměně advokáta náleží i paušální náhrada hotových výdajů za 2 úkony právní služby á 300 Kč dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. K odměně náleží i 21 % DPH, neboť advokát je plátcem této daně. Za předběžné uplatnění nároku odměna nenáleží (§ 31 odst. 4 zákona). Celkem náklady žalobkyně činí 10 228 Kč.
18. Lhůta k plnění podle § 160 odst. 1 o. s. ř. odpovídá plnění ze státního rozpočtu.

Poučení:

Odvolání proti tomuto rozsudku lze podat k Městskému soudu v Praze prostřednictvím Obvodního soudu pro Prahu 2 do patnácti dnů od jeho doručení.

Nebude-li povinnost uložená tímto rozhodnutím splněna dobrovolně, může být podán návrh na výkon rozhodnutí nebo exekuci.

Praha 21. února 2020

Mgr. Jan Lipert v. r.
soudce